

[Erik Eriksen.]

på stribe falder for fristelsen til at rose sig af den forholdsvis store valutabeholdning; vi har, men denne ballon er nationalbankdirektøren altså kommet til at punktere. Det har han gjort ved at pege på, at prisen for den valutabeholdning, som vi har lånt os til, er en forøgelse af den danske stats udenlandske afdrags- og renteforpligtelser, som beløber sig til ikke mindre end 400 mill. kr. om året; det er dog en ganske væsentlig byrde, man har lagt over på eftertiden.

Lige inden jeg gik på talerstolen, fik jeg at vide — jeg har ikke selv set det — at valutastillingen i denne måned også er forværret ganske betydeligt, med et ganske overordentlig stort tal, og derfor tror jeg, at vi her gør klogt i at være opmærksom på de udtalelser, nationalbankdirektør Svend Nielsen er kommet med.

Vort renteniveau er jo højt, og den nuværende høje rente hæmmer virksomhederne i deres eksportbestrebelse. Den forøger også omkostningerne på en højst ubehagelig måde for tusinder af bedrifter, som er nødt til at arbejde med langsigtede investeringer. Derfor tror jeg også, at det er en nøje overvejelse værd at følge nationalbankdirektørens tanke om at finde veje til fremkaldelse af en øget opsparring i byggeriet. En sådan opsparingsforøgelse kan blive et værdifuldt bidrag til fremkaldelse af ligevægt i pengeforholdene og dermed i virkeligheden i den samlede økonomi.

Jeg har flere gange søgt at få regeringen til at foretage en opgørelse over, hvilke investeringer der trænger sig på. Det er dog først nu på det sidste, man har erkendt denne nødvendighed. Men endnu mangler der ikke så lidt i at få den nødvendige oversigt, ikke mindst en vurdering af, i hvilken rækkefølge vi kan tillade os at gennemføre disse investeringer; for det står vel helt klart for alle, at vi ikke kritikløst kan tillade de offentlige udgifters andel i samfundets indtjening at blive ved at stige i samme takt, i samme tempo, som tilfældet har været de sidste år. Vi må — som det blev sagt for et øjeblik siden — bygge bro, i hvert fald over Store-Bælt, men vel også snart over Øresund. Vi mangler meget i at have investeret tilfredsstillende i uddannelse, ikke blot den højere uddannelse, men

i enhver form for uddannelse, som kan dygtiggøre erhvervslivets ledere og medarbejdere, videnskabsmænd, administrationsfolk og så fremdeles. Der er også sorte pletter på investeringens område inden for sundhedsvæsenet og særforsorgen o. s. v. o. s. v.

Det er altså meget, meget store opgaver, der forestår, og derfor bliver vi nødt til fra alle sider at lægge al mulig vægt på at forøge og forbedre vort produktionsapparat. Det er vel noget, der skulle kunne samle alle kredse i vort folk. Vi bør passe på ikke at forskertse chancerne ved nu at øge forbruget i et sådant omfang, at det til sin tid skal kunne siges om os, at vi savnede evne til blot at se en lille smule ud i fremtiden.

Jeg har ingen anelse om, hvorledes forhandlingerne på arbejdsmarkedet vil forløbe til næste forår. Jeg har som alle andre hørt og læst om de nye forhandlingsregler. Jeg nærer håb om, at de må bevirke, at man finder frem til en mere realistisk forhandlingsform end den, vi hidtil har kendt. Jeg kan heller ikke tage stilling til indholdet af de nye overenskomster; det må overlades helt til parterne selv. Det afgørende for mig er, at forhandlingerne ender med en overenskomst, som ligger inden for rammen af det økonomisk mulige.

Når det er sagt, vil jeg gerne føje til, at det forekommer mig, at regeringen skylder befolkningen, hvad jeg vil kalde et sikkerhedsnet. Hvis nu disse forhandlinger bryder sammen til foråret, hvilken kurs vil regeringen så styre? Sandheden er vel, at regeringen ønsker at skyde det ubehagelige fra sig — det ubehagelige, som en stillingtagen vil være. Jeg tror imidlertid, det ville have sin betydning, om regeringen klart tilkendegav sit standpunkt. Der er mange, mange, som giver udtryk for deres store ængstelse for konsekvenserne af selv en kortvarig konflikt på livsvigtige områder, og at frihed derfor også på dette område bør udøves under ansvar.

Jeg har lovet den højtærede formand at tale kort, og jeg skal også snart slutte; men også jeg må vel først have lov til at knytte et par bemærkninger til den rege-